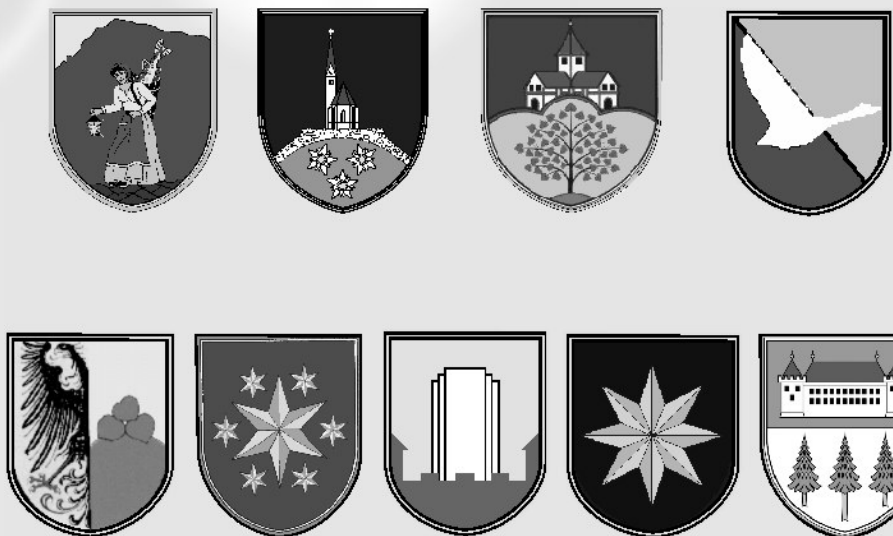

Razvoj povezovanja SAŠE

Pokrajina Saša POKRAJINA SAŠA

Obstoječe sinergijsko delovanje na področju turizma, gospodarstva, kmetijstva, raziskovalnih dejavnosti, izobraževanja, zdravstvenih storitev, prometne infrastrukture, skupni interesi na področju oskrbovanja prebivalcev s komunalnimi dobrinami ter že obstoječa skupnega delovno posvetovalnega telesa, ki so ga občine Zgornje Savinjske doline (v nadaljevanju: SAŠA) poimenovala.

Tako so omenjene občine maja leta 1998 sprejele Sklep o ustanovitvi Sveia zgorjnjesavinjskih in šaleških občin ter Pravitnik o pristojnostih in načinu delovanja občin ter določile zastopnike v Sveti SAŠE.

Na področju turizma so občine SAŠE skupaj z zainteresiranimi gospodarstvenimi družbami ustanovile Golte, d.o.o., zimsko letni turistični center.

Nadaljnji skupni projekti SAŠE

V pripravi je regionalni razvojni program, posamezni programi za skupne nastope za kandidiranje sredstev strukturnih in kohezijskih skladov EU na področju turističnih destinacij, inovativnih okoliš in razvoja podjetniških centrov. V Regionalni razvojni program in Strategijo razvoja Republike Slovenije je za območje občin SAŠE ter širše okolice potrebno vključiti naslednje projekte:

- Šaleška poslovna cona;
- Cestna povezava Avstrija - Hrvaška (avtocesta oz. hitra cesta; Velenje - Slovenj Gradec - Avstrija);
- Šmartno ob Paki - Koroska;
- Opredelitev specialističnih bolnišničnih centrov in zdraviliške dejavnosti (Topolšica);
- Turistično rekreacijsko območje "Velenjska jezera";
- Zimsko letni krajinski park "Golte";
- Ustanovitev Savinjsko - Koroske univerze (strojništvo, glasba, turizem, ekolojija).

SAVINJSKO-ŠALEŠKA POKRAJINA - OSNOVNE INFORMACIJE

IZDAJATELJ:
MESTNA OBČINA VELENJE

PRIPRAVILI:
**MOJCA POŽEK,
ANDREJA KATIČ,
BRIGITA FUČIK,
TADEJA MRAVLIJAK,
MAŠA KOČEVAR,
GORAN SEMEČNIK**

FOTOGRAFIJA:
DAMIJAN KLJAJIČ

OBLIKOVANJE:
RENATO KNEZ

TISK:
TISKARNA BIZJAK, VELENJE

NAKLADA:
200 IZVODOV

RAZVOJNE USMERITVE SAŠE

Na območju Savinjsko-šaleške pokrajine živi 61.678 prebivalcev. Od tega v Gornjem Solčavi 551, Soštanju 8.365, Šmartnem ob Paki 2.938 in v Mestni občini Velenje 33.839.

Mestna občina Velenje, Soštanj, Šmartno ob Paki

proti Slovenj Gradcu), pokriva področje treh občin:

Zgornja Savinjska dolina

izliva reke Rake v Savinjo, po kateri ima dolina ime. Pokriva področje šestih občin:

Zgornje Savinjske doline in Šaleške doline.

Savinjsko-šaleška pokrajina se razprostira na približno 705 km² na področju

ZE USTANOVITVENE REGIJSKE INSTITUCIJE

ZAKAJ POKRAJINA SAŠA?

1. Povezovanje občin za izvajanje nalog lokalne samouprave
 - ustanovitev skupnih organov občinske uprave (inšpekcijsko nadzorstvo; lokalne turistične organizacije, ki lahko prerastejo v regijske, saj že vodijo aktivnosti regijskega značaja razvoja turizma; revizijske službe; programi na področju kulture, športa in sociale...)
 - ustanovitev skupnih gospodarskih družb (Savinjsko Šaleška območna razvojna agencija, d.o.o.; Golte, d.o.o., zimsko letni turistični center; Komunalno podjetje Velenje; Javni zavod Šaleški promocijski center Velenje)
 - priprava regionalnega razvojnega programa in prostorskih aktov
 - povezovanje pri izvajanju gospodarskih javnih služb (ravnanje z odpadki...)
2. Obstoječe znanja in kadrov za oblikovanje pokrajinske uprave
3. Ustanovitev upravnega okraja Velenje ob reorganizaciji upravnih enot (Velenje in Mozirje)
4. Skupni interesi in možnosti v razvoju turizma:
 - Razvoj zimsko letnega krajinskega parka Golte Park Golte ponuja izjemne možnosti za razvoj zimskega in letnega turizma. Odlična lega v neposredni bližini večjih mest in sinergija z obstoječimi turističnimi centri ter izobraževalnimi programi lahko prispevajo k hitrejšemu razvoju in preobrazbi regije.
 - Razvoj športnega in rekreacijskega centra ob Velenjskem jezeru Ob Velenjskem in Škalskem jezeru nastaja novi športno rekreacijski center, ki že z obstoječo športno-rekreacijsko ponudbo privablja številne goste. V prihodnjih letih bo ob Velenjskem jezeru nastal park z različnimi vsebinami in ponudbo, ki bodo privabljalale številne obiskovalce iz Slovenije in tujine.
 - Obstoječe termalne kapacitete (Terme Topolšica)
 - Narodni park Logarska dolina
 - Skupna predstavitev občin in njihove turistične ponudbe na spletni strani
5. Gospodarska povezanost
6. Skupni naravni viri in vitalni interesi na področju oskrbovanja prebivalstva s komunalnimi dobrinami
7. Dnevna migracija med občinami Šaleške in zgornje Savinjske doline
8. Skupne regijske institucije omogočajo koriščenje uslug prebivalcev v okviru predlagane SAŠE
9. Zagotoviti je mogoče pretok splošnih informacij za potrebe Statističnega Urada RS
10. Zaradi podobnosti regij/pokrajin je vzpostavljeno dobro čezmejno sodelovanje s sosednjo državo Avstrijo (projekti Phare CBC na področju turizma, INTERREG...)

1. GZS - SAVINJSKO-ŠALEŠKA OBMOČNA ZBORNICA, Rudarska cesta 6 a, Velenje
 2. ZAVOD RS ZA ZAPOSLOVANJE, OBMOČNA SLUŽBA VELENJE, Rudarska 6 a, Velenje
 3. OBMOČNA OBRтна ZBORNICA VELENJE, Starti trg 2, Velenje
 4. OBMOČNA OBRтна ZBORNICA MOZIRJE, Savinjska cesta 39, Mozirje
 5. SAVINJSKO-ŠALEŠKA OBMOČNA RAZVOJNA AGENCIJA, d.o.o., Savinjska cesta 39, Mozirje
 6. OKRAJNO SODIŠČE V VELENJU, Prešernova 1, Velenje
 7. BOLNIŠNIČNA TOPOLŠICA, Topolšica 61, Topolšica
 8. MEDOBCINSKI INSPEKTORAT, Kopalniška 3, Velenje
 9. UPRAVNA ENOTA VELENJE, Rudarska c. 6 a, Velenje
 10. UPRAVNA ENOTA MOZIRJE, Savinjska c. 7, Mozirje
 11. OBMOČNA GEODETSKA UPRAVA VELENJE, Izpostava Velenje, Prešernova cesta 1, Velenje
 12. DAVČNI URAD VELENJE, Izpostava Velenje, Tito v trg 1, Velenje
- Izpostava Mozirje, Savinjska cesta 7, Mozirje

ŠOLSTVO

Šolski center Velenje regijskemu gospodarstvu zagotavlja pomemben del tehnično izobraževalnih kadrov. Od skupaj 14.362 učencev in dijakov Zgornjesavinjsko-šaleške regije se na ŠC Velenje izobražuje 3.295 slušateljev, ki želijo pridobiti različne stopnje izobrazbe od poklicne, srednje strokovne do višje strokovne izobrazbe.

V okviru SAŠE deluje tudi **Medpodjetniški Izobraževalni Center (MIC)**, ki sta ga ustanovila Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije in Premogovnik Velenje. Center je prva tovrstna institucija v slovenskem prostoru. Primarno opravlja javno službo na področjih srednješolskega praktičnega pouka, srednješolskega poklicnega in strokovno-praktičnega izobraževanja in višješolskega strokovnega praktičnega izobraževanja. Na območju statistične regije se je ustanovil **JZ Regijsko višje in visokošolsko središče** tako, da se posamezne oblike izobraževanja ustanovijo na območju Celja, posamezne pa na območju Velenja s ciljem omogočiti študentom z domicilom na teh območjih kvalitetnejše in cenejše izobraževanje.

Zahteva SAŠE, izražena pri pripravi regionalnega razvojnega programe ter strategije RS je, da se na tem območju v navezavi tudi s Koroško predvidi ustanovitev univerze.

TURIZEM

Med devetimi občinami SAŠA pokrajine so nekatere bolj, druge pa malo manj turistično razvite. Zagotovo pa lahko obiskovalci in turisti v vsaki od njih preživijo nekaj prijetnih in zanimivih trenutkov.

Občina **Gornji Grad** ima bogato zgodovino, o kateri pričajo muzejske zbirke, ki so na ogled v nekdanjem obrambnem stolpu "Štekl". Zanimiva pa je tudi katedrala Sv. Mohorja in Fortunata, ki je po prostornini največja v Sloveniji.

V občini **Ljubno** so ponosni na flosarsko zbirko in na zakladnico z zbirko daril in mašnih plaščev iz 18. stoletja, ki jo imajo v romarski cerkvi Sv. Frančiška Ksaverja.

Ljubitelji neokrnjene narave se morajo vsekar ustavit v **Lučah**, od koder se lahko odpravijo na goro Raduha, med potjo pa si lahko ogledajo tudi biser visokogorskega krasa - Snežno jamo.

V občini **Mozirje** so krajani že pred petindvajsetimi leti uredili Savinjski gaj park cvetja in etnoloških objektov. Iz Mozirja sega pogled vse do zakrasele planote Golte, ki je pozimi smučarsko središče, poleti pa raj za planince, pohodnike in kolesarje.

Zelo zanimiv za obiskovalce je tudi Muzej gozdarstva in lesarstva v občini **Nazarje**, pohvalijo pa se lahko tudi s samostansko knjižnico in prostorih frančiškanskega samostana Nazarje.

Občina **Solčava** je najbolj poznana po Logarski dolini, kjer si je mogoče poleg številnih naravnih danosti ogledati tudi multivizijsko predstavitev Solčavske doline, stalno razstavo o Potočki Zijalki in čudovito cerkev Marije Snežne.

Staro jedro občine **Šmartno ob Paki** se je razvilo okoli cerkve sv. Martina, ki jo turisti radi obiščejo. Kraj je poznan po turistični vinski poti, kjer so številne stare zidanice in kašče, na obronku Malega vrha pa so razvaline gradu, ki so ga paški gospodje imenovali Paški turn. Dobro poznana v tej občini je tudi 200 let stara Drofelnikova hiša s črno kuhinjo.

V občini **Šoštanj** si je vredno ogledati nekdanji grad Šoštanj, danes imenovan Pusti grad, v Šentflorjanu pod Belimi Vodami pa se nahaja znano arheološko najdišče Mornova zijalka. Čudovit razgled na Šaleško dolino boste doživeli na Kriški gori, na kateri je cerkev Sv. Križa. Obiskovalci radi obiščejo tudi Kavčnikovo domačijo v Zavodnjah, ki je najstarejša dimnična hiša v evropskem alpskem prostoru.

Turisti bodo zagotovo veseli novega zunanega bazenskega kompleksa s termalno vodo v zdravilišču Terme Topolšica. Sprehodite pa se lahko tudi po mlinski poti, ob kateri je nekdanje več kot 200 mlinov.

Številne zanimivosti pa si lahko ogledate tudi v **Velenju**. Številne leži v Šaleški dolini, ki je dobila ime po Šaleškem gradu. Razvaline gradu si je mogoče ogledati. V Mestni občini Velenje imajo kar dva muzeja: Muzej Velenje na Velenjskem gradu, kjer je na ogled devet muzejskih zbirk, in Muzej premogovništva Slovenije. Velenje je mlado mesto, ki ima zelo zanimivo arhitekturo, prosti čas pa domačini in turisti najraje preživljajo ob jezerih na Turistično-rekreacijskem centru Jezero. Zagotovo pa je Velenje v zadnjih letih najbolj prepoznavno po največji slovenski otroški prireditvi Pikinem festivalu.

Mestna občina Velenje, Občina Šoštanj in Občina Šmartno ob Paki so že skupaj ustanovile javni zavod za turizem **lokalno turistično organizacijo Šaleški promocijski center Velenje** in skupaj tvorijo zaokroženo turistično območje. Njegove naloge se izvajajo v okviru **Turistično-informacijskega centra Velenje (TIC)**, ki že izvaja aktivnosti povezovanja in razvoja turizma v SAŠI. Prvi širši skupni turistični projekt SAŠE je **zimsko letni krajinski park Golte**, znano smučarsko središče, K njegovi ponovni oživitvi so poleg zasebnega sektorja pristopile tudi vse občine SAŠE. Poleg zimskega turizma bo dan velik poudarek na razvoj letnega turizma (pohodništvo, kolesarstvo, šole v naravi, priprave profesionalnih športnikov ...) in krajinskega parka, kjer se bo predstavljalo vso visokogorsko rastlinje, ter v tesni navezavi na dolinski turizem terme, Velenjska jezera, športna igrišča (tenis, golf, konjenjstvo, kolesarstvo, športne igre, športne dejavnosti na vodi (jezera, Savinja), ribolov, ...

GOSPODARSTVO

V SAŠI živi 61.678 prebivalcev, kar predstavlja 3 % vseh prebivalcev v Sloveniji. 28.466 prebivalcev je zaposlenih oz. samozaposlenih (to je 4 % vseh zaposlenih v Sloveniji), približno 10.000 pa je upokoencev. V SAŠI je skupaj 622 aktivnih gospodarskih družb. 29 je velikih podjetij, 42 srednjih in 551 malih, 1.933 pa je registriranih samostojnih podjetnikov.

Stopnja brezposelnosti je pod slovenskim povprečjem, približno 11 %.

Glavni centri gospodarske dejavnosti so v Velenju, Šoštanju in Nazarjah.

Najpomembnejše gospodarske panoge SAŠE:

1. predelovalna industrija (59 %),
2. rudarstvo in energetika (14 %),
3. trgovina (19 %),
4. gradbeništvo (7 %)
5. storitvene dejavnosti (1 %).

Industrija je skoncentrirana v velikih gospodarskih družbah, ki zaposlujejo 74 % vseh zaposlenih v SAŠI.

SAŠA je neto izvozno usmerjena:

V letu 2002 je izvoz gospodarskih družb SAŠE znašal 659 milijonov US\$ (39 % skupne realizacije), kar znaša skoraj 6 % slovenskega izvoza. Presežek izvoza nad uvozom je znašal 271 milijonov €.

Največji izvozniki so:

Gorenje, d. d.,
BSH hišni aparati, d. o. o., Nazarje,
Elektronika Velenje, d. d.,
Gorenje notranja oprema, d. d.,
Glin k & m, d. o. o.,
Elkroj, d. d., Mozirje,
Vegrad, d. d.,
Veplas, d. d., Velenje,
Glin žagarstvo, d. o. o., Nazarje,
Gorenje orodjarna, d. o. o., Velenje.
Prve štiri zgoraj našete gospodarske družbe predstavljajo 92 % skupnega izvoza družb SAŠA regije.

LOKALNO PODJETNIŠKI CENTER SAVINJSKO-ŠALEŠKA OBMOČNA RAZVOJNA AGENCIJA, d.o.o. (v nadaljevanju: SAŠA ORA)

Predstavitev lokalnega partnerstva

Partnerstvo obsega naslednje občine: Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad, Nazarje, Mozirje, Šmartno ob Paki, Šoštanj, MO Velenje.

Ustanovitelji oz. družbeniki so občine SAŠE, OOO Mozirje in Velenje, GZS SŠOZ in tri zasebna podjetja.

Delo območne razvojne agencije usmerjata skupščina, ki jo sestavljajo predstavniki vseh družbenikov in petčlanski nadzorni svet, ki ga prav tako sestavljajo predstavniki družbenikov. Sprejete projektne naloge se usmerjajo in operativno spremljajo preko programskega sveta, katerega člani so strokovnjaki za posamezna področja ter predstavniki lokalne skupnosti. Izvajanje konkretnih nalog poteka preko projektne skupine, ki se oblikujejo za vsako posamezno nalogo. V projektne skupine je zagotovljena primerna zastopnost partnerjev, strokovnjakov za posamezna področja ter uporabnikov. Agencija se pri realizaciji projektne naloge pojavlja ali v vlogi nosilca, izvajalca, koordinatorja ali le kot partner projektne naloge.

Program v letu 2003

Delo programskega sveta se izvaja v treh odborih: odboru za pospeševanje podjetništva, odboru za spodbujanje razvoja turizma in odboru za spodbujanje razvoja podeželja. Temu se je prilagodilo področje dela na naslednje naloge:

- Pospeševanje podjetništva

Na področju podjetništva izvaja SAŠA ORA naloge splošnega svetovanja, vavčerskega sistema svetovanja in usposabljanja, animiranje in seznanjanje podjetnikov z državnimi vzpodbudami, pomoč podjetnikom pri iskanju drugih virov financiranja, izdelava razvojnih programov za podjetja, sodelovanje pri pripravi razvojnih programov in projektov lokalnih skupnosti, pomoč pri izvedbi razvojnih programov lokalnih skupnosti, pomoč pri prijavih na razpise, organizacija in izvedba programov izobraževanja in usposabljanja, sodelovanje z območnimi zbornicami, kmetijsko svetovalnimi službami, PCMG in mrežo LPC/ORO, sodelovanje z RRA, sodelovanje z občinami, ...

- spodbujanje razvoja turizma

SAŠA ORA vodi aktivnosti oblikovanja skupnih turističnih produktov in razvoj novih turističnih produktov, skupnih programov in cenikov za trženje, izdelave promocijskih materialov in priprave za skupne nastope, izgradnje lokalnih informacijskih sistemov in vključevanja v regionalni ter krovni slovenski informacijski sistem, na področju razvoja turistične infrastrukture vodi evidentiranje razvojnih načrtov nosilcev turistične dejavnosti, pridobivanje in posreduje razpisne informacije in razpisne dokumentacije, izvaja informativno seznanjanje z objavljenimi ter napovedanimi razpisnimi pobudami ministrstev, skladov ter nudi pomoč pri prijavih na razpise.

Vodi tudi razvojne usmeritve na področju turizma (priprava strategije razvoja turizma, promocije in trženja), sodeluje v programu PHARE CBC in INTERREG (evidentiranje prioritet in ključnih projektov ter priprava in izvedba projektov), vodi usposabljanje turističnih vodnikov, nudi pomoč občinam pri pripravi odlokov o turističnem vodenju.

- spodbujanje skladnega regionalnega razvoja

Na področju skladnega regionalnega razvoja vodi dejavnosti za aktiviranje potencialov podeželja, sodeluje pri pripravi regionalnih razvojnih programov, spodbujanje razvoja dopolnilnih dejavnosti in aktivnosti za oblikovanje skupne blagovne znamke za podeželje, oblikovanje podeželskega razvojnega jedra, skupnih predelovalnih obratov in ustanovitev skupnega prodajnega mesta.

Umestitev pokrajine SAŠA v Sloveniji

MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT

Splošno

Občine SAŠE so v letu 2003 z odlokom ustanovile skupni organ občinske uprave »Medobčinski inšpektorat SAŠE« s sedežem v Velenju za izvrševanje upravnih nalog na področju inšpekcijskega nadzora ter občinskega redarstva. Inšpektorat bo pričel z delom konec leta 2003.

Medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti bodo ustanoviteljice uredile s pogodbo, ki jo podpišejo župani in s katero podrobneje določijo svoje pravice ter obveznosti do inšpektorata, načrtovanje in način dela, način poročanja, način financiranja, opravljanja administrativnih, strokovnih in drugih nalog za inšpektorat ter druge, za nemoteno delo inšpektorata pomembne zadeve. Obseg dela se določa s tromesečnimi plani za posamezno občino ustanoviteljico.

Inšpekcijsko nadzorstvo se opravlja kot redni mesečni inšpekcijski pregled ter kot izredni na podlagi obvestila občinske uprave. Inšpekcijsko nadzorstvo ter občinsko redarstvo se opravlja v posamezni občini, upoštevajoč razmerje števila prebivalcev posamezne občine do števila vseh prebivalcev občin ustanoviteljic oziroma skladno s tromesečnim planom.

Sredstva za delo inšpektorata občine ustanoviteljice zagotavljajo v svojih proračunih skladno z obsegom dela za posamezno občino ustanoviteljico.

Zgodovina nastajanja in posebnosti (način financiranja)

Občine SAŠE so večkrat izrazile pobudo, da bi se ustanovile skupne inšpekcijske službe. V Mestni občini Velenje je v okviru občinske uprave že organizirana Služba občinskega nadzora (SON MOV), kjer se izvajajo naloge občinske inšpekcije, občinskega redarstva ter komunalnega nadzorstva ter mestnih paznikov.

Na eni izmed sej **Sveta SAŠE** je bila s strani županov izražena in sprejeta pobuda, da naloge medobčinskega inšpektorata prevzame ta služba.

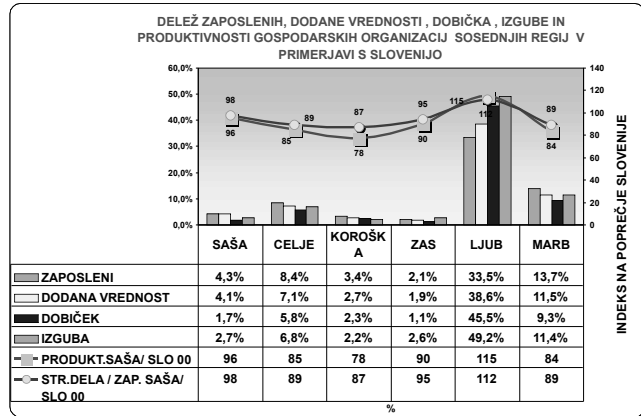
Župan Mestne občine Velenje je občinskemu svetu predlagal, da se ustanovi medobčinski inšpektorat na tak način, da njegove naloge kot skupni organ občinske uprave ob potrebni reorganizaciji prevzame SON MOV na način, da sredstva za delo v celoti zagotavlja Mestna občina Velenje, ostale občine ustanoviteljice pa prispevajo samo sredstva glede na dejansko izvedeni obseg del, ne pa sorazmerni delež glede na število prebivalcev.

Mestne občine imajo dosti večje potrebe po izvajanju nalog tega organa kot manjše občine, ki imajo letno zgolj nekoliko primerov, ki jih morajo obravnavati inšpekcijske službe in tako takšna organizacija za njih ne pomeni večjega stroška, imajo pa organizirano inšpekcijsko službo skladno z zakonom o lokalni samoupravi in če je potrebno, lahko skladno z zakonodajo izvedejo inšpekcijski nadzor.

Nadaljnji postopki

V pripravi je pogodba in prvi tromesečni plan za začetek dela, ki ga bo vodja inšpektorata na predlog direktorjev občinskih uprav oziroma tajnikov občin predložil županom v sprejem.

V letu 2004 bi se tudi na področju ostalih občin SAŠE (izvaja se že v Mestni občini Velenje) izvedel projekt občinskih paznikov - s sodelovanjem zavoda za zaposlovanje se preko javnih del organizira poseben program »občinski pazniki«, ki nimajo pristojnosti kaznovati ali kako drugače ukrepati in voditi postopke, temveč izvajajo zgolj preventivne akcije opozarjanje na obnašanje skladno s predpisi, pomoč občankam in občanom ter drugim obiskovalcem, opazovanje in obveščanje pristojnih organov v primeru nastanka kršitev predpisov, sodelovanje s policijo. Imajo enotne uniforme, njihova prisotnost pa daje večji občutek varnosti.

Primerjava z ostalimi slovenskimi pokrajinami

SAŠA je v letu 2002 ustvarila 4 % dodane vrednosti.

	CELOTNI PRIHODEK	IZVOZ	NETO IZVOZ	DODANA VREDNOST	NETO REZULTAT	ZAPOSELENI	POPREČNI RANG
LJUBLJANA	1	1	13	1	1	1	3
KRANJ	3	3	2	3	2	3	3
MARIBOR	2	4	6	2	7	2	4
NOVO MESTO	5	2	1	6	3	6	4
CELJE	4	5	7	4	6	4	5
NOVA GORICA	7	8	5	5	4	5	6
KOPER	6	9	12	7	5	7	8
SAŠA	8	6	3	8	9	8	7
KOROŠKA	9	7	4	10	13	10	9
POMURJE	10	10	9	9	12	9	10
KRŠKO	11	12	11	11	8	11	11
NOTRANJSKA	12	11	8	13	10	13	11
ZASAVJE	13	13	10	12	11	12	12